

KOMENTARZ

Nr 14, 27 lutego 2020 © PISM

Redakcja: Sławomir Dębski • Patrycja Sasnal • Rafał Tarnogórski

Sebastian Płóciennik • Justyna Szczudlik • Daniel Szeligowski • Jolanta Szymańska
Marcin Terlikowski • Karol Wasilewski • Szymon Zaręba • Tomasz Żornaczuk

Wizyta Donalda Trumpa w Indiach: wzmocnienie strategicznego partnerstwa

Patryk Kugiel

Pierwsza wizyta państwowa prezydenta USA Donalda Trumpa w Indiach w dniach 24–25 lutego br. potwierdziła znaczenie Indii jako kluczowego partnera strategicznego USA, pomimo nierozstrzygniętego sporu handlowego. Pomoże też Trumpowi w kampanii wyborczej, zapewniając głosy indyjskiej diaspory w USA.

Jaki był przebieg wizyty?

To [pierwsza wizyta Donalda Trumpa w Indiach w roli prezydenta USA](#), ale piąte oficjalne [spotkanie z premierem Indii Narendrą Modim](#). Trump odwiedził Ahmadabad, gdzie wygłosił przemówienie dla ponad 120 tys. ludzi, Agre, gdzie zwiedził mauzoleum Tadž Mahal, oraz Delhi. Towarzyszyli mu żona, bliscy doradcy (córka Ivanka Trump i zięć Jared Kushner) oraz kilku sekretarzy (m.in. ds. energii, ds. handlu). W stolicy został przyjęty przez prezydenta Indii, odbył rozmowy z premierem i spotkał się z szefami największych indyjskich firm. Na dobrą atmosferę podróży wpływała duża popularność Trumpa w Indiach (zaufanie do niego wyrażało w styczniu 56% mieszkańców), porównywalna do Polski (51%). Pozytywny przekaz wizyty przesłoniły zamieszki międzyreligijne, jakie w tym czasie wybuchły w Delhi wokół kontrowersyjnej ustawy o obywatelstwie. Zginęło w nich co najmniej 20 osób.

Jakie są rezultaty wizyty?

We wspólnym oświadczeniu ogłoszono podniesienie rangi relacji do „kompleksowego globalnego partnerstwa strategicznego”. Najbardziej wymiernym efektem rozmów jest zawarcie kontraktów zbrojeniowych o wartości 3 mld dol. Indie kupią 24 helikoptery MH-60R Seahawk i 6 helikopterów Apache. Dodatkowo podpisano porozumienia o współpracy w zakresie zdrowia psychicznego i bezpieczeństwa produktów medycznych oraz o zwiększeniu importu amerykańskiego gazu LNG. Zapowiedziano udział amerykańskiej firmy Westinghouse w budowie 6 reaktorów jądrowych w Indiach, wspólne projekty w eksploracji kosmosu czy bezpieczeństwa morskiego. Oświadczenie potępia „terrorizm transgraniczny” i wzywa Pakistan, by „jego terytorium nie było wykorzystywane do przeprowadzenia ataków terrorystycznych”.

Czy udało się zażegnać spór handlowy?

Wbrew oczekiwaniom USA nie udało się podpisać ograniczonej umowy handlowej, która kończyłaby narastający spór handlowy z Indiami. Trump określał w przeszłości Indie, z którymi USA mają ok. 25 mld dol. deficytu, jako „króla taryf”. Nałożył cła na import indyjskiej stali i aluminium, odebrał preferencje w ramach systemu GSP i usunął je z amerykańskiej listy państw rozwijających się. Indie z kolei zwiększyły cła na 28 amerykańskich produktów i zaostriżyły prawo dotyczące lokalizacji danych cyfrowych. Chociaż Trump

zapowiedział, że obie strony będą kontynuowały prace nad kompleksową umową handlową, raczej nie uda się jej zawrzeć do wyborów prezydenckich w USA. W efekcie Indie nie dołączyły do [Chin](#), [Japonii](#) czy Meksyku, na których USA wymogły ustępstwa gospodarcze.

Czy Indie dołączą do amerykańskiej polityki powstrzymywania Chin?

Wizyta potwierdziła ważną [rolę Indii w amerykańskiej strategii „wolnego i otwartego Indo-Pacyfiku”](#), która [ma powstrzymać wzrost wpływów Chin w regionie](#). Trump przeciwstawiał osiągnięcia demokratycznych Indii postawie innego „narodu, który buduje swoją mocarstwowość za pomocą przymusu, zastraszania i agresji”, co jest ukrytą aluzją do ChRL. Wskazał też na potrzebę zacieśnienia współpracy w ramach Quadu (mechanizmu dialogu Indii, USA, Australii i Japonii) i rozwoju technologii 5G – miałyby one służyć „wolności”, a nie jako „narzędzie do jej tłumienia i cenzury”. Obaj liderzy wezwali do zachowania wolności żeglugi i przestrzegania prawa międzynarodowego na Morzu Południowochińskim. Wzmocnieniu interoperacyjności sił zbrojnych przysługują zakupy amerykańskiego uzbrojenia. Jednocześnie Indie są niechętne dołączeniu do antychińskiego sojuszu. Choć wykorzystują amerykańskie zaangażowanie do przeciwdziałania chińskiej dominacji w regionie, tak samo nie chcą tam hegemonii USA.

Jakie jest znaczenie wizyty?

Wizyta potwierdziła kierunek zbliżenia z Indiami w polityce amerykańskiej, zapoczątkowany przez Billa Clintona. Wzmocniła amerykańsko-indyjską współpracę strategiczną, wojskową i energetyczną, pomimo utrzymujących się sporów handlowych. Unaoczniała dobre relacje personalne obu przywódców. Pokazała jednocześnie, że Indie nie są łatwym partnerem, a bariery w dostępie do indyjskiego rynku będą dla USA, podobnie jak dla UE, najtrudniejszym wyzwaniem we współpracy. Pochwały Trumpa pod adresem Indii i Modiego mogą pomóc mu z kolei w kampanii prezydenckiej, przysparzając dodatkowych głosów wśród blisko 3 mln Amerykanów indyjskiego pochodzenia, którzy tradycyjnie wspierali Demokratów. Natomiast polityczne korzyści dla premiera Indii zostały zniwelowane przez krwawe zamieszki w Delhi.